

Marjastamassa-kirjoituskilpailun tulosten julkistaminen

MMT Marjut Turtiainen ja MMT Kauko Salo
Arktiset Aromit ry:n juhlaseminaari 16.6.2023
Suomussalmi, Teatteri Retikka

Arktiset Aromit ry – 30 vuotta yhteistyötä luonnontuotealan hyväksi

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Tuomaristo

- elokuvaohjaaja ja -käsikirjoittaja Markku Pölönen (Joensuu)
- teatteri-ilmaisun ohjaaja, käsikirjoittaja Ulla Schroderus (Suomussalmi)
- MMT, erikoistutkija (emeritus) Kauko Salo (Joensuu)
- MMT, asiantuntija Marjut Turtiainen (Arktiset Aromit ry, Joensuu)

Arviointikriteerit

- tunne, jonka kirjoitus herättää
- kirjoituksen kansan-/kulttuuriperinnöllinen merkitys

Monivaiheinen arviointiprosessi

- Marjut ja Kauko lukivat kaikki tarinat, joista he valitsivat 53 tarinaa jatkoon
 - > Ulla ja Markku lukivat nämä 53 tarinaa
- näiden joukosta kukin tuomari valitsi 10 omasta mielestään parasta tarinaa sekä antoi valinnoilleen kirjalliset perustelut
- tuomaristo kokoontui 13.3.2023 Joensuussa
 - 3 parhaan tarinan valinta
 - lisäksi tuomaristo päätti antaa 3 tarinalle kunniamaininnan

3. palkinto

Lea Ihalainen (Kouvola):

Kuin sorsaemo poikueensa kanssa

Perusteluja:

- Toimiva kertomus pienimuotoisesta marjan poimimisesta myyntiin.
- Mustikan myyntiretki torille. Mustikasta valmistettiin piirakoita ja tilluskaa: survotut mustikat, leipäkuutiot ja sokeri. Elämä tuntui leveämmältä marja-aikana. Pyörärahat lapsille mustikkamarjoilla. Hyvin kirjoitettu.

2. palkinto

Maija-Liisa Tervo (Vantaa):

Elämäni marjat ja marjareissut

Perusteluja:

Tarinan rytmissä on metsän rauhoittava tuntu. Se kertoo perusteellisesti, otsikkonsa mukaan, kirjoittajan ”Elämän marjat ja marjareissut”. Teksti kuvaa herkullisesti eri marjoja ja erilaisia marjaruokia. Mustikkamaito ja puolukkasurvos maistuvat lukijalle saakka.

Marjastus ja metsässä liikkuminen ovat kiinteä osa kirjoittajan elämää. Luonnossa liikkuminen nivoutuu pitkään yhdessä olleen pariskunnan yhteiseksi kokemukseksi. Vanheneminen tai muutto kaupunkiympäristöön eivät sitä hävitä.

Kirjoituskilpailun voittaja

Meeri Lindfors (Loppi):

Mustikassa

Perusteluja:

- Opettavainen muistelo lasten lempeästä perehdyttämisestä marjastuksen lumoon.
- Hienosti kuvattu ympäröivää luontoa (mm. *"Lammen karju oli viettänyt kesähäät, suopursuhuntu oli lakastunut."*)
- Lopussa upea kappale luontosuhteesta.

Kunniamaininta

Eila Nykänen (Jäppilä): Mesimarjojen poimintareissu

Perusteluja:

Teksti avaa muistelun heinäkuulta vuodelta 1949, jolloin tarinan kirjoittaja oli 13-vuotias. Äidin toppuuttelusta huolimatta lapset lähtevät mesimarjoja poimimaan, saavat ennenäkemättömän saaliin ja tuovat sen kotiin. Äiti ilostuu ja marjoista tehdään mehua ja hyytelöä. Tarinan surullinen käänne on äidin samassa kuussa tapahtunut kuolema, joka tapahtuu synnytyksen yhteydessä. Hautajaistarjoiluissa käytetyt hyytelöt ja mehu tuovat kuitenkin lapselle lohtua, liittyhän niihin mukava muisto äidistä.

Tarina synnyttää mesimarjaretken ympärille kokonaisen maailman. Vaikka itse tarina on tiivis ja tapahtumat sijoittuvat lyhyelle ajanjaksolle, aloin lukijana miettiä missä kertoja oli sodan ajan ja millä tavalla vasta 13-vuotiaan lapsen elämä tuosta jatkui.

Mesimarjojen paiminta reissu.

Palaanpa vuoden 1949 lämpimään
heinäkuuseen iltaan.

Naapuri talon 14 ja 15 vuotiaat Airi
ja Pertti tulivat pyytämään 10 vuotiaasta
Bessi veljeäni ja minua joka olin 13
vuotias marjaan. Kun selvisi että

heillä oli tiedossa hyvä mesimarja
paikka äitikin alkoi ihmetellä.

"Kannattako lähteä kahdenkilometrin
päähen asti jonkun kahvikupin lisen-
tokia itikoita syöttämään."

Jamit varten teillä kummallakin
on ainakin viiden litran astiat.

Pertti sanoi hyvin loukkaantuneelle
äänellä: Kyt mie ja Airi paimimme
sieltä viime kesän nämä samat
astiit täytehe."

Kunniamaininta

Eila Sormunen (Outokumpu): Muistojen marjaretki

Perusteluja:

Tässä kirjoituksessa 86-vuotias muistelee marjaretkeä 50-luvulta. 20-vuotiaana kirjoitettu runo saavuttaa hienolla tavalla metsän ja marjaretken tunnelman ja avaa marjastuksen syvintä olemusta, luontoyhteyttä. Runossa on rytmikäs, eteenpäin sykkivä poljento ja sen riittäminen on sujuvaa ja vaivattoman oloista:

*Mä metsiköissä yksin olla tykkään,
saa ajatukset kiertää latuaan.
Pois huolet, harmit mielestäni lykkään
ja syvän rauhan mieli siellä saa.*

Kunniamaininta

Aino-Inkeri Penttinen (Ilomantsi):

MARJASTAMASSA

MARJAT, NUO LEMPEÄT YSTÄVÄNI. METSÄM
SUON, RÄMEIKÖNKIN KESKELLÄ - OVAT AINA
HOUKUTANEET JA VETÄNEET LUOKSEEN...

Perusteluja:

- Upea pikku tarina arjen sankarista, jonka marjastusintoa eivät lamaa edes huomattavat fyysiset ongelmat.
- Myös luonnon kunnioittaminen tulee hauskaasti esille.

Lämpimät onnittelut voittajille!

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

